

USA og Sovjetunionen på ikke-spredningsområdet. Fra pakistansk side hævdedes det, at en konference ville være af værdi også i tilfælde af enighed om en ikke-spredningsaftale inden konferencens sammenbrud. Denne ville kunne befordre almindelig tilslutning til en sådan aftale og virke for udbygning af sikkerheden for ikke-atommagterne og endelig bidrage til at sikre disse en rimelig adgang til at udnytte atomenergien til fredelige formål.

I et ændringsforslag til det pakistanske forslag foreslog Kuwait at udskyde fristen for konferencens afholdelse til juli 1968 og pålægge det forberedende udvalg at overveje og rapportere om, hvorledes atommagterne ville kunne bringes i forbindelse med konferencens arbejde. Forslaget, der accepteredes af Pakistan, mindskede modstanden mod konferencen, og ved afstemningen i udvalget den 10. november vedtoges det pakistanske resolutionsforslag, som ændret af Kuwait, med 46 stemmer for, heriblandt Canada, Italien, Portugal, Spanien og Storbritannien. Imod stemte kun Indien, medens 56 afstod, heriblandt de nordiske lande, Benelux, Frankrig, USA samt østlandene.

Den 17. november 1966 vedtog plenarforsamlingen resolutionen (res. 2153 B) med 48 stemmer for, Indien imod, medens 59 undlod at stemme.

Under debatten fremkom der indlæg fra ca. 70 lande, medens bl. a. Frankrig ikke deltog. Talerne fulgte stort set generelle linjer og bragte ikke væsentlige nye synspunkter frem. Hindring af kernevåbenspredning betegnede som dagens mest presserende nedrustningsspørgsmål, og det var vigtigt at benytte den indtrådte bedring i forhandlingsatmosfæren mellem USA og USSR til at nå til enighed om en ikke-spredningsaftale, der ville være både i atomvåben- og ikke-atomvåbenmagternes interesse, og som kunne bane vej for andre nedrustningsskridt. Medens atomvåbenmagterne gentog tidligere forsikringer om, at afsluttelsen af en aftale ikke var udtryk for ønske om at opnå fordele uden modbydelser, endsiges sikring af deres kernevåbenmonopol, krævede Indien og enkelte andre lande, at en ikke-spredningsaftale burde sammenkædes med andre nedrustningsskridt i form af betingelser for undertegnelse af en aftale.

Imidlertid advarede såvel atomvåbenmagterne som en række andre lande imod dette krav, der yderligere ville vanskeliggøre enighed om en ikke-spredningsaftale.

Fra østeuropæisk side fremsattes de kendte indvendinger imod det amerikanske aftaleudkast, der gik ud på, at udkastet åbnede mulighed for, at ikke-atomvåbenmagter opnåede adgang til kernevåben gennem militære alliancer i strid med ikke-spredningsprincippet. I denne forbindelse fremkom navnlig *Sovjetunionen* med et længere angreb på „vesttyske militaristiske og revanchelystne imperialisters“ krav på kernevåben og med en kort omtale af USAs „forbryderiske krigsførelse“ i Vietnam, der øgede den internationale spænding og dermed mindskede udsigterne til at opnå en ikke-spredningsaftale.

De *uforpligtede lande* var særlig interesserede i, at atomvåbenmagterne påtog sig en garanti mod anvendelse af kernevåben imod andre lande. I modsætning til det af USA fremsatte positive garantitilbud fandtes en garanti i den af USSR foreslåede negative form ikke at kompromittere disse landes uforpligtede status.

Det blev under debatten fra flere sider understreget, at det var umuligt at sondre mellem den for atomekspllosioner med fredeligt sigte nødvendige viden og den, der kræves til at gennemføre eksplosioner med militært formål. USA gentog sit forslag om, at atommagterne skulle oprette en atomsprængningstjeneste til udførelse af fredelige atomsprængninger for ikke-atommagterne. Denne tanke accepteredes af bl. a. Canada, Jamaica, Holland, Malaysia og Mexico, og flere af disse lande pegede på Den internationale Atomenergiorganisation (IAEA) som en naturlig formidler af en sådan tjeneste. Tanken mødte modstand fra bl. a. Indien, Indonesien, Kuwait og Zambia, der hævdede, at der ikke burde sættes grænser for spredning af teknikkens og videnskabens resultater, hvor det drejede sig om fredelige formål. At sådanne sprængninger skulle foregå under international kontrol accepteredes dog generelt.

Tanken om at give kontrolbeføjelser med hensyn til en ikke-spredningsaftales overholdelse til IAEA fik støtte fra en række lande, bl. a. New Zealand, Italien, Japan, Tyrkiet, Kuwait. I et af sine indlæg udtalte